

Rutiner ved mistanke om vold og seksuelle overgrep i Just IL

Vedtatt av styret i Just IL 11.9.2017.

Innhold

1. Bakgrunn
2. Hvorfor rutiner?
3. Holdninger og forebyggende tiltak i vår klubb
4. Rutiner ved mistanke om at vold/seksuelle overgrep begås innad i klubben
5. Rutiner ved mistanke om at barn utsettes for vold/seksuelle overgrep/utenfor klubben
6. Viktige navn og telefonnummer

Disse rutinene er en Just IL-tilpasset bearbeidelse av Marnardal ILs rutiner for samme tema.

1. Bakgrunn

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov sier følgende i sin formålsparagraf:

”NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov(...) Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.”

Verdiene i NIFs formålsparagraf skal være styrende for all aktivitet i Just IL.

Vi vil ha et miljø hvor barn, ungdom og voksne skal trives og være trygge. Fokus skal være idrettsglede. Foreldre skal være trygge for at i vårt idrettslag er det godt og trygt å la barna delta. Vi vil fokusere på et inkluderende miljø, der vi har omsorg for hverandre og legger til rette for mestring både idrettslig og sosialt. Dermed er vi også opptatt av ivaretagelse og åpenhet om vanskelige ting. Vi vil at **våre trenere skal se barna**.

FNs Barnekonvensjon fastslår at frihet fra vold skal være en barnerettighet.

Definisjon av begrep:

Fysisk vold er enhver form for fysisk handling som skader eller kontrollerer et annet menneske. Dette inkluderer: Slag, sparring, dytting, angrep med ulike gjenstander, lugging, biting, knivstikking, binding, brennemerking, bruk av våpen, kvelningsforsøk, forsøk på drukning.

Psykisk vold forstås som handlinger som ikke innebærer bruk av fysisk makt, men som går ut på å påvirke gjennom på andre måter å skremme, smerte, skade eller krenke. Som psykisk vold finner vi direkte og indirekte truende atferd, degraderende og ydmykende atferd, kontroll, isolering og emosjonell vold.

Seksuelle overgrep er når noen påtvinger sin seksualitet, ved å lure, lokke eller true noen til handlinger de ikke ønsker eller er utviklingsmessig i stand til å gi sitt samtykke til.

I Straffeloven kapittel 19 om seksuallovbrudd beskrives seksuelle overgrep på denne måten:
- Seksuelt krenkende eller annen uanstendig atferd er seksuelle handlinger uten fysisk kontakt, for eksempel blotting, kinking, visning av porno og krenkende verbale ytringer - Seksuell handling er når overgriperen berører den utsattes kjønnsorganer eller får denne til å berøre sine kjønnsorganer - Seksuell omgang er det groveste overgrep, det vi si; analt, vaginalt eller oralt samleie eller samleielignende handlinger (det kan for eksempel være bruk av gjenstander i kroppsåpninger).

2. Hvorfor rutiner?

- Utarbeidelse og synliggjøring av rutiner har en forebyggende effekt.
- For å gi trygghet når det oppstår en situasjon med kaos og usikkerhet.
- Rutinene beskriver hvem som skal gjøre hva i hvilken rekkefølge.
- Rutinene inneholder tydelige sjekklister som er til hjelp i en vanskelig situasjon.

3. Holdninger og forebyggende tiltak i vår klubb

Vi setter pris på alle som tar på seg treneroppgaver! Det er mye arbeid, men mest glede å jobbe med barn og ungdom. Det er en viktig rolle som formidler av idrettsglede, ferdigheter og mye mer. Med denne rollen følger et ansvar for å bringe videre verdier som norsk idrett står for, og verdier som Just Idrettslag står for. Å være trener er en maktposisjon. Denne makta kan brukes positivt i formidling av holdninger til idretten og til hverandre. Vi vil at trenere skal være forbilder for utøverne. Det er flere spørsmål knyttet til generelle trenerholdninger som vi ønsker å drøfte med våre trenere, for eksempel:

- Hvordan kan vi gjøre hverandre gode?
- Hvordan snakker vi til hverandre både på trening, kamp og utenfor? Bevisstgjøring av hvordan vi vil ha det (jf. idrettslagets verdigrunnlag). Hvor går grensene for krenkende atferd?
- Hvordan kommer temperament til uttrykk?
- Hvilke dilemma kan oppstå i forholdet mellom trener og spiller? Hvordan kan disse løses på en god måte?

Hver gruppe, representert ved gruppeleder, har ansvar for at denne typen spørsmål, samt en gjennomgang av våre rutiner ved mistanke om vold og seksuelle overgrep, er årlig tema på trenermøte. Vi ønsker et idrettslag der vanskelige tema kan snakkes om. Rutiner som dette sier noe om våre holdninger. Det viser mennesker med hensikter vi ikke ønsker at de ikke er velkommen i vårt idrettslag. Styreleder har ansvar for at rutinene årlig kommer opp som egen sak på styremøte, for å sikre at alle gruppeledere er gjort kjent med disse.

Andre forebyggende tiltak:

- Klubben følger NIFs regelverk for politiattest for trenere. Vi har rutiner for dette. Alle trenere, lagledere, tillitsvalgte og foreldrekontakter skal ha forevist godkjent politiattest.
- På alle lag med **trener under 18 år** må en av foreldrene være tilstede under trening. Vi ønsker også å tilstrebe at lag under 18 år har to voksne (trenere/foreldrekontakt/foreldre), og gjerne av hvert kjønn, til stede.
- Idrettslaget har utarbeidet egen instruks for reiser.
- Hver gruppe, representert ved gruppeleder, oppfordres til å synliggjøre hovedelementene i rutinene beskrevet i dette dokumentet på spillermøter (innhold tilpasses aldersgruppe) og foreldremøter. Dette kan virke forebyggende ettersom vi da trykker barn og ungdom, vi tør å snakke om dette og vi viser at vi SER og følger med. Barn, ungdommer og foreldre får vite at det er noen de kan snakke med dersom de er bekymret for noen. (Se ellers 1. og punkt 2 i 3. over for aktuelle samtalepunkter.)
- Rutinen legges ut på hjemmesiden til idrettslaget.

4. Rutiner ved mistanke om at barn utsettes vold/overgrep innad i klubben

1. Den mistenkte **skal aldri** informeres om mistanken på dette stadiet.
2. Hensynet til personvernet må ivaretas. Alle involverte pålegges taushetsplikt utover det rutinene åpner for, bortsett overfor de organer som er satt til å etterforske/undersøke de forhold disse rutinene gjelder for.
3. Bekymring meldes direkte til gruppeleder. Dersom melder er veldig usikker på om det er grunn til bekymring, åpnes det for at han/hun først kan ta direkte kontakt med en i krisegruppa for å ha en å rådføre seg med. Dersom man da får støtte av aktuell person i krisegruppa om at det er grunn til bekymring, meldes denne bekymring av melder umiddelbart til gruppeleder.
4. Melder har nå overlevert sin bekymring
5. Gruppeleder involverer leder i Idrettslaget
6. Hvis Gruppeleder er den mistanken rettes mot, meldes bekymring direkte til Leder i Idrettslaget.
7. Gruppeleder og leder i hovedstyret drøfter saken sammen i kriseteamet. Det vurderes om melder skal kalles inn.
8. Kriseteamet avgjør videre fremdrift i saken
9. Beskytt barna mot nye overgrep, dvs. gjør forandringer dersom den mistenkte skal være alene med barn på trening eller turer i nær fremtid.
10. Leder i hovedstyret håndterer alle henvendelser fra media.
11. Kriseteamet kan søke råd i det offentlige hjelpeapparatet; RVTS, politi, barneverntjenesten eller andre.
12. Vurder bekymringsmelding til barneverntjenesten og politianmeldelse.
13. Gruppeleder må vurdere behovet for oppfølging av melder. Eventuelt kan kriseteamet bistå.
14. Oppfølging til barn og foresatte i samarbeid med politiet/kommunenes kriseteam/RVTS.
15. Oppfølging til voksne og trenere i idrettslaget i samarbeid med politiet/kommunenes kriseteam /RVTS.
16. Informasjon til andre barn/foresatte i idrettslaget.
17. Avklar behov for veiledning, oppfølging og debriefing.
18. I samarbeid med politiet; tenke igjennom om vedkommende er, eller har vært, involvert i andre idrettsklubber/frivillig arbeid.

5. Rutiner ved mistanke om at barn utsettes for vold/seksuelle overgrep utenfor klubben.

1. Den mistenkte **skal aldri** informeres om mistanken på dette stadiet. Ikke involver foresatte hvis mistanken rettes mot hjemmeforholdene.
2. Hensynet til personvernet må ivaretas. Alle involverte pålegges taushetsplikt utover det rutinene åpner for, bortsett overfor de organer som er satt til å etterforske/undersøke de forhold disse rutinene gjelder for.
3. Bekymring meldes direkte til gruppeleder. Dersom melder er veldig usikker på om det er grunn til bekymring, åpnes det for at han/hun først kan ta direkte kontakt med en i krisegruppa for å ha en å rådføre seg med. Dersom man da får støtte av aktuell person i krisegruppa om at det er grunn til bekymring, meldes denne bekymring av melder umiddelbart til gruppeleder.
4. Melder har nå overlevert sin bekymring.
5. Gruppeleder involverer leder i idrettslaget.
6. Gruppeleder og leder drøfter saken i kriseteamet. Det vurderes om melder kalles inn.
7. Kriseteamet vurderer så videre fremdrift i saken.
8. Vurder å drøfte saken anonymt med RVTS, politi eller barnevern
9. Vurder melding til barnevernet og eller/politianmeldelse.
10. Gruppeleder må vurdere behovet for oppfølging av melder. Eventuelt kan kriseteamet bistå.

Alle borgere må forholde seg til *Straffelovens* § 139: Alle borgere har avvergeplikt det vil si plikt til å avverge visse forbrytelser, bla overgrep, legemsbeskadigelse og drap. Dette innebærer at dersom du har sterk mistanke om at et barn utsettes for overgrep så har du plikt til å melde din bekymring videre. Tar enkeltpersoner opp slike bekymringer innad i idrettslaget, er det idrettslagets ansvar å melde videre.

Just idrettslag ønsker å ta ansvar for barn som kan være utsatt for vold og seksuelle overgrep. Det er aldri feil å bekymre seg for et barn. Andre instanser skal vurdere om det er hold i mistanken og grunn til å handle.

Utgangspunktet er gjerne at en trener eller leder er bekymret for et barns atferd, utsagn eller andre symptomer. Vær var på barnets signaler og gjør deg tilgjengelig for barnet. Er du fortsatt bekymret? Ta din bekymring på alvor!

I Just IL pålegger vi oss selv å melde bekymring til barneverntjenesten om det oppstår bekymring for et barn.

6. Viktige navn og telefonnummer (oppdatert per oktober 2017)

Klubbens hovedstyre:

Leder: Søren Kragholm, 466 73 102
Nestleder: Bror Skrede, 476 04 499
Rune Nomeland, 902 03 797
Kristine Seilfaldet, 944 35 027
Steffen Holskog Larsen, 916 12 790
Benjamin Mykjåland (vara), 977 50 773

Gruppestyrene:

Fotballgruppa: Aleksander Østerhus, leder, 978 70 654
Håndballgruppa: Lilliane Vollen, leder, 958 75 837
Innebandy: Heidi Kristensen, kontaktperson, 920 20 801
Barneidrett: Kristine Seilfaldet, leder, 944 35 027

Kriseteamet i Just IL:

Søren Kragholm, leder Just IL, 466 73 102
Bror Skrede, nestleder Just IL, 476 04 499
Kristine Seilfaldet, leder barneidretten Just IL, 944 35 027
Mia Holskog Larsen, trener Just IL og fagperson, 993 42 064

Idrettskretsen: 38 25 41 20 – 419 60 020

Norges Idrettsforbund: 21 02 90 00

Barneverntjenesten for Kristiansandregionen: 38 07 59 30

Agder politidistrikt - Seksuelle overgrep/Voldsteam: 38 13 60 00

Regionsenter for vold, traumer og selvmord (RVTS): 926 94 100

Barnehuset Kristiansand: 992 57 161

Alarmtelefonen for barn og unge: 116 111/<http://www.116111.no/>